

vt supra. 3. iij. vel duas ad minus. **¶ Modus. 2.**
¶ Ad faciendū cerā viridē scōs modus. **¶ R.** cere lib. i. vi-
 ridis eris triti vt. s. olei oliuaz. añ. 3. i. liquefiat cera: et post
 aliquale ifridationē addat viride es et oleū: et bene misce-
 ant: et viridis fiet. **¶ Si dictā cerā tenacē facere vis ad-**
 de quantitatē terbetine supra scriptā in cera rubea. Terbe-
 tina enim in cera ponit vt p ipsam tenax reddatur. Ac qz
 aliqui de ipsa sunt imagines vt facilius a formis in aqua
 madefactis separet. qre rē.

¶ Modus. 3.
¶ Ad faciendū cerā nigrā tertius modus. **¶ R.** cere lib. i.
 terre nigre trite vt. s. olei oliuaz. añ. 3. i. liquefiat cera: et post
 aliqle ifridationē addant terra nigra et oleus et reserua.
 Si dictā cerā nigrā tenacem facere vis addas quantitatē
 terbetine supra tibi notatam.

¶ Modus. 4.
¶ Ad faciendū seu dealbādū cerā qrtus modus. **¶ R.** cere
 quantitatē quā volueris: aque clare pres duas. Misceant
 duo h: et calefiat aqua ad ignē claz vsquequo cera sit liq-
 facta: deinde paululū pmittat quiescē donec tota cera nāt
 sup faciem aque: deinde accipe vas aliqō vitreatuz: cuius
 pars exterior sit lenis: et madefac eū in aqua frida: deinde
 infundat fere medietas eius in cera liquefacta: et extrabe
 cū cera que sibi adheret et pmittit cerā illā ifridare: deinde
 separa eā a vase: et tātū h facias qz tota cera ab aqua fuerit
 extracta: deinde dictā cerā taliter formatā soli exponas et
 rozi in mense May: et illā sepe voluas: et tātū permittatur
 qz fiat alba vt cerusa. Sunt autē qdam alij qui illā dealbāt
 in tribus diebus seruādō pdictum modū. sed expectāt in
 mēse July qñ sol est in maiori calore: et qz cera illa subtilis
 est facilius qz a caliditate solis posset liquefieri aspergēda
 est aqua mūda bis in die.

¶ Modus. 5.
¶ Alius modus dealbādū cerā. quintus modus. **¶ R.** ce-
 re quantitatē quā volueris: aque clare pres duas: bulliant et
 simul coquant donec nigrescat aqua. Et tūc pyce aquā illā
 et pone alia: et ita sepe fiat donec fiat alba: deinde collige
 cerā et reserua. **¶ Multis alijs modis pōt cera dealbari.**
 sed pscripti duo modi sūt cōiores ac meliores. **¶ Insuper**
 nota qz cera pōt oēs colorē accipe tingēdo eā cū re tingēte
 ad colorē quē intendis facere: seruando modū in cera ru-
 bea et viridi tibi declaratum: et de quantitate tam rei qz
 olei et contritione rē.

¶ Modus. 6.
¶ Modus laborādū dictam ceram. sextus modus et men-
 sura lōgitudinis fm diuersitatē pōdep. Cereū de rub. iij.
 o3 esse bra. iij. et quar. ij. Cereus de rub. viij. o3 esse de bra.
 iij. et qrt. media. Cereus de rub. viij. o3 esse bra. iij. Cereum
 de rub. vi. o3 esse de bra. iij. et qrt. ij. Cereum de rub. v. o3
 esse de bra. iij. et tertius. ij. Cereum de rub. iij. o3 esse de
 bra. iij. et tertius. i. Cereum de rub. iij. o3 esse de bra. iij. Ce-
 reum de rub. ij. o3 esse de bra. ij. et qrt. ij. s. Cereū de lib. xl.
 o3 esse de bra. ij. et qrt. ij. Cereus de lib. xxx. o3 esse de bra.
 ij. et qrt. ij. Cereū de lib. xx. o3 esse bra. i. et qrt. ij. s. et digitis. ij.
 Cereū de lib. xvi. o3 esse de bra. ij. Cereum de lib. xij. o3 esse
 esse de bra. ij. minus digitis. iij. Cereū de lib. viij. o3 eē de
 qrt. vi. s. Cereus de lib. v. o3 esse de qrt. v. s. Cereus de lib.
 iij. o3 esse de bra. i. et qrt. s. Cereū de lib. iij. o3 esse de bra. i.
 Cereus de lib. ij. s. o3 esse de bra. i. qrt. ij. s. Cereū de lib. ij.
 o3 esse de bra. i. et qrt. ij. Cereū de lib. i. s. o3 esse de bra. i. et
 tertius. ij. Cereū de lib. i. o3 esse de bra. i. et qrt. i. Cereum de
 lib. s. o3 esse de bra. i. Cereum de. 3. viij. o3 esse bra. i. et digi-
 tis. ij. Cereum de. 3. iij. o3 esse de qrt. ij. et s. et digitis. ij. Ce-
 reum de. 3. ij. o3 esse de qrt. ij. et digitis. ij. Cereū de. 3. ij. o3
 esse de qrt. ij. Cereū de. 3. i. o3 esse de qrt. ij. et digitis. ij. Ce-
 reum de. 3. s. o3 esse de qrt. i. s. et digitis. ij. Cereus de. d. iij.
 o3 esse de qrt. i. s. Cereū de. d. ij. o3 esse de qrt. i. et digitis. ij.
 Cereū de. d. ij. o3 esse de qrt. i. digitis. ij. Cereū de. d. i. debet
 esse de qrt. i. et digito vno. Mēsure iste itelligende sunt ac
 mensurande cū brachys pāni: et nō solū itelligende sunt de

cereis rotūdis: sed de qdratis. diuersificāt qñ qñqz s3 di-
 uersitate opionū: sed h est cōis et pportionatus modus ab
 oibus vstratus. **¶ Nota** isup qz qñqz cerā laborantes vel
 inadueritētia vel in aliquo alio casu faciūt vel sumitatem
 vel postremā cerei nimis grossam: vt igif errozē suū corri-
 gere possint abradūt cultello parre illā supflūā: cuius mo-
 dus nō laudat. S3 accipiēda est altera cera seruēs et super
 pte illā supflūā cū illo pycienda: et toties est reiteranda qz
 pars illa amota sit: et sic erroz corriget. **¶ Et nota** qz parus
 o3 esse dūa in magnitudine seu in grossitie de pte ifinita et
 suprema si fm rōnē laboratū ē cereū. **¶ Apponunt** qñqz
 rotūda cerea vt dispendium euitet. Igif talis est modus.
 Amoueat cera in superiori pte cerei antiqui vsqz ad lyci-
 nium p quartā vnam: et lycinium antiquū cū nouo bene li-
 getur: ita vt si cū fune suspendatur nō laxetur: deinde in-
 uoluat charta tāte altitudinis quāte cereū esse o3: et in dū-
 cta vacuitate cera liquefacta cū capria ponatur vsquequo
 vacuitas plena sit: deinde due vel tres manus cere sup to-
 tū cereū addant. Et sic nouiter totū factuz esse apparebit.
 Modus hic ab oibus vstratus est. Et in h pcludit quode-
 cima distinctio que fuit de artificio cere.

¶ Incipit 13° distinctio que est de artificio gucchari. Et cō-
 tinet triginta vnius modum laborationis.

Guccharo

multa sūt que h meo
 libello non describent.
 Cum iam trita sint: et rudes in his sint edocti.
 Sed que sūt et non ab oibus modus faciēdi
 scitur: declarabit vt artificij gucchari oibus
 pateat huius opusculi beneficio. **¶ Modus pms.**
¶ Ad faciendum coriāndros solidos. Coriandri mundi seu
 solij sūt ex guccharo sub quo ponit semē coriandri prepa-
 ratū vt supra et bene exiccatum oī humiditati. et in pncipio
 vsqz fere ad finē ponit guccharū bñ coctū. In fine vō per
 tres vel quatuor manus exhibet lenis coctionis vt maiores
 rotūditatē accipe possint: fiatqz magis solij. Dicti corian-
 dri bñ siccādi et fricādi manibus sunt: et nō soluz in fine: s3
 in oī additione gucchari: eo qz inde duriores reddunt: nec
 ita facili ab humiditatibus denigrant et molles reddun-
 tur: et tūc ab oibus artificij laudat: et h est puetudo Ja-
 nuellū q ab oibus approbat. **¶ Modus. 2.**

¶ Ad faciendum coriāndros crispōs. Tegatur semē corian-
 droz guccharo manibus fortiter fricādo vsquequo heat
 mediocre magnitudinē dādo semp guccharū satis fortis
 cocture: deinde accipiat capria forata paruo foramine in
 fundo: et guccharo ipleat et ab alto guccharū dictis corian-
 dris pyciat sup bacilonū ducēdo sub et supra hinc et inde:
 et sit guccharū fortis cocte a pncipio vsqz ad finem: et bene
 exiccent ducēdo bacilonū vt supra. Zuccharū datur bene
 coctū vt crispū durare diu possit ac vt tātū simul nō adbe-
 reant quātū adhererent si leuiter decoquere: et hoc est qz
 bene docti apothecary faciūt. **¶ Modus. 3.**

¶ Ad conficiendum cinnamomum. **¶ R.** cinnamomum
 excorticatum a superiori cortice: et per parua fila incida-
 tur: et in bacilone ponatur: ac guccharum supra ipsuz proy-
 ciatur cum capria paruo foramine forata. Et in pncipio
 viputa per tres manus guccharū sit lenis coctionis: post
 modum vsqz in fine fortis: bacilonum ducendo vt in co-
 riandris crispis dixi: et tantū hoc cōtinuetur qz grossi red-
 dantur. **¶ Sunt** qui post primam proiectionem guccha-
 ri aspergunt dictū cinnamomū icisum gincibere pulueri-
 gato vt fiant magis mordicatiui: et gustui fortiores: s3 mo-
 dus ille nō mihi placet: s3 vt lingue mordentes sint debet
 fieri ex bono cinnamomo: nec infundendus est in aqua vt
 qdam fatui faciūt vt facilius icidat: eo qz illa infusio tol-
 lit oīno saporem cinnamomi. **¶ Modus. 4.**

¶ Ad pficiendū amīgdalas. **¶ R.** amīgdalas: et bñ cū pan-

no aspero frica: beneq; i bacillone exicca: et ab oi imūditia mūda: demū ꝑucchar ꝑortis coctionis sup eas ꝑyce cū ca pice forato bacilonum huc et illuc ducendo incessanter sub quo sit ignis carbonum beneq; exiccent: et tātū hoc fiat ꝑ bene tegant: et quāto plus ꝑtinuatur dicta ductio baciloni tāto solidiores reddunt. ¶ Sūt qui ꝑficiunt amigdalas cū cortice: et hoc mō ꝑfecte lōgiori tēpore durant nec rancescunt. Sūt vō q a superiori cortice mūdant: sic ꝑficiūt cum ꝑuccharo. Alij qui illas diuidunt in duas partes et ꝑficiunt: illasq; crispas faciunt. Modus vō faciendi in decoctione ꝑucchari et ductione baciloni est vt de coriandris crispis tibi monstrauī.

¶ Modus. 5. ¶ Ad ꝑdēdū rācetos. ¶ R. corticē rācioꝝ ꝑparatoꝝ quantitatē quā volueris: et sup eas ꝑyce ꝑucchar cū capite forato bñ coctū: et facias quēadmodū de cinnamomo dixi: et de ꝑiectione ꝑucchari et ductione baciloni. ¶ Cortices arācloꝝ b mō ꝑparant. Infundant in aqua mūda: et ꝑmittant ꝑ dies nouē oi die aquā inouādo: vltimo vō bulliāt i aqua decē vel duodecim ebullitionibus: deinde ab igne remotis remoneat pars alba que cortici adheret: et icidant ꝑ lōgū in satis minuta frusta: et ifundant in ꝑuccharo liquefacto et cocto ꝑ diē et noctē: deinde in eo bulliant leni ebullitione: postmodum extrahant et desiccari ꝑmittant: que desiccate mō quo supra ꝑficiant: et b mō ꝑparant: et amaritudo ab eis remouetur.

¶ Modus. 6. ¶ Ad ꝑficiendū gariofilos. ¶ R. gariofilos et exicca: bñq; mūda ab oibus imūditia: deinde ꝑucchar cū capite forato sup eos ꝑyce ꝑortis satis cocture. Et si illos crispas facere vis facias vt de coriandris crispis tibi dixi deducendo bacilonem. Si vō solidos vt de amigdalīs tibi monstrauī: idē intelligas de rācetis. ¶ Ad faciendū ꝑfectiones bene crispas vō esse foratū capite paruū: ꝑuccharuz vō dari equalr et vniformiter: et quāto ab alto plus ꝑycit tāto melius: nec ꝑmittēde sunt gutte super eas cadere: ille enim opus destruent.

¶ Modus. 7. ¶ Ad ꝑficiendū anisos. ¶ R. seia anisoꝝ bñ mūdātā lib. ij. et super ea ꝑyce ꝑucchar leuis coctionis in ꝑncipio: et bene manibus ducant ꝑ bacilonū vsquequo fere sint cooperta: beneq; exiccent ad oēm manū ꝑucchari: et b ꝑtinuet vsq; in finē si solos anisos facere vis. Si vō crispas postq; cooperta erūt da ꝑucchar cū capite forato: et ab alto ꝑyce: et sit ꝑortis cocture: deinde duc bacilonū vt in coriandris crispis tibi dixi: et hoc facias vsq; ad debitā ipsoꝝ magnitudinē. ¶ Anisi quanto paruiores tanto pulchriores: et quanto duriores tanto laudabiliores: duri enim fiunt et non solū anisi: sed et ceterē alie ꝑfectiones si bene siccant ad oēm ꝑucchari additionē. ¶ R. bñ b notet.

¶ Modus. 8. ¶ Ad ꝑficiendū pineas. ¶ R. pineaz bñ mūdātā quantitatē quā volueris: et sup eas ꝑyce ꝑucchar cū capite forato bone cocture a ꝑn° vsq; ad finē: et duc bacilonuz ꝑut in coriandris crispis tibi monstrauī. Si vō solos facere vis facias ꝑout de amigdalīs tibi monstrauī et de ꝑfectione ꝑucchari et ductione baciloni. ¶ Nota ꝑ bec confectio ꝑaz durat: eo q; rācescunt pinee: et anteq; ꝑficiant est ad tēgendū ne rācide sint. cognoscūt aut q; sūt nigre et malī saporis: pargāde sūt cū fursure vt supra tibi oīdī. ¶ Nota ifup ꝑ sūt q in ꝑ exhibitione ꝑucchari ꝑonūt albumen oui bene cōquassatū cū ꝑuccharo non multū calo ne albumen coqueret: hoc faciunt: eo q; cum difficultate ꝑuccharū eis adheret ꝑpter oleaginitatem que in eis est: et hic modus non vituperatur.

¶ Modus. 9. ¶ Ad ꝑficiendū auellanas. ¶ R. auellanaz quantitatē quā volueris: et facias ꝑut de amigdalīs tibi monstrauī: et crispas et solias faciēdo seruādo modū in istis: sicut de amigdalīs tibi dedi. Auellane anteq; ꝑficiāt debēt bene duci in bacilone et calefieri ad hoc ꝑ subtilis cortex eis adhe-

rens remoueat. Si enim permitteret ꝑucchar: facili ab eis remoueretur et.

¶ Modus. 10. ¶ Ad ꝑficiendū muscardinos. ¶ R. cinnamomi subtilis et elec. et bñ puluerisati. 3. y. musci optimi dissoluti cū paucis sima aqua ro. 3. y. misce duo h in bacilone: et sup eis ꝑyce ꝑucchar bñ coctū: bñq; et incessanter manibus ꝑucchar et spēs ducant: et bñ exiccent: et toties b fiat ꝑ ad grossitudinē: seis papaueris veniāt: in fine dādo ꝑ duas manus ꝑucchar leuis coctionis vt rotundi fiat. ¶ Muscardini nifi cū difficultate corpus accipiūt. Sed sagax apothecarius et sollicitus in miscēdo manibꝫ ꝑucchar: et spēs cito eos format. post vō duas vel tres manus ꝑucchari cribellādi sūt: a q; cribellatiōe exeūt muscardini grossitudinis ꝑōte acus: et puluis referuet: et alij q iā corpus supserūt expleant. ¶ Eci ego semel facē ab vno famulo bñ docto: et ꝑns steti: et illos cito et optime ꝑfecit. S; an ꝑfectionē dimisit pellē manus ad bacilonū: et pauca q remāsit desiccata erat. ¶ Insuper nota ꝑ qn ꝑscripte oēs ꝑfectiones in bacilone fiūt vō esse sub eo ignis carbonū accēsus sine fumo: non at lignoz vt iā a qbusdā fatuis vidi facere.

¶ Modus. 11. ¶ Ad faciendū pignocārā. ¶ R. ꝑucchari clarificati et coctionis nō ꝑfecte lib. i. Stangeget optime cū baculo amotacaria ab igne: et post lōgā eius ductionē addant pinee mūde. 3. iij. Et simul misceant: deinde ꝑucchar ꝑfecte coquāt: et sit dura coctio: deinde morsellis incidatur. ¶ Pignocata si longo tēpore ꝑseruari d; apponēda est quantitas ꝑscripta pineaz. Si vō pauco tpe apponi possunt lib. 5. pineaz ꝑo oi lib. i. ꝑucchari.

¶ Modus. 12. ¶ Ad faciendū morsellatā albā. ¶ R. ꝑucchari clarificati et coctionis non ꝑfecte lib. i. Stangeget optime cū baculo: et post lōgā eius ductionē addat ꝑingiberis minutim incisi 3. y. deinde ꝑucchar ꝑfecte coquāt et in morsellis icidat. Sūt aut multī qui maiore quantitatē ꝑingiberis ꝑo lib. i. ꝑucchari ꝑonūt vt fortior sit. sed cōis et ab oibꝫ vstata dohis est. 3. y. ꝑingiberis ꝑo lib. i. ꝑucchari.

¶ Modus. 13. ¶ Zingiberata. ¶ R. ꝑingibe. mūdi et elec. 3. 5. cinamo. fini. 3. y. macis: gariofiloz. aij. 3. i. pulueriscent bec subtilr: et adde ꝑucchari clarificati et bene cocti lib. ij. et fiat cōfectio in morsellis. ¶ Confectio bec est multuz delectabilis gustui: sed nō est alba: et fit in multis bonis vrbibus. Sed in hac nostra vrbe nō est in vsu.

¶ Modus. 14. ¶ Ad faciendū fructus et aialia oia ex ꝑuccharo. ¶ R. ꝑucchari quantitatē quā volueris et puluerisati: deinde post subtilē puluerisationē ipaste cū albuminibus ouoz quantitatē sufficiētū intātū q; formā paste bēat: deinde yngant forme cū oleo amigdalaz dul. et de oca pasta forme ipleant: postea simul cōꝑrimant. et sicerūt aialia vel fructus sci. et sic oia fieri ꝑt: dū mō forme bēant: deinde ponant in stupba ad siccādum: demū pigat fm colorē suū. ¶ Sūt qdam alij qui ipastāt ꝑucchar cū gūma dragagati facta in aqua ros. et q aspergunt formaz farinaz: et hoc fieri ꝑt: sed superior modus melior est.

¶ Modus. 15. ¶ Ad faciendū penidios. ¶ R. ꝑucchari lib. ij. infundant in aq ꝑ noctē: deinde coquāt cū illa aq absq; aliq alia clarificatione: ꝑut tñ colet: et sit coctio dura. post quā coctionē ꝑyciat sup marmor inunctū oleo amigdalaz dul. deinde ducat ad ferrū anteq; ifridet: et quāto lōgiori tpe ducunt tāto albiore sūt: deinde forpice icidant: et in stupba referuet. ¶ Sūt aut qui ꝑonūt ꝑo oi lib. i. ꝑucchari. 3. 5. amidi puluerisati post mediā ꝑucchari coctionē vel in fine: et b vt ꝑucchar nō cādeat: et modus ille non vituperat. ¶ In aqua aut ꝑucchar ꝑonit vt viscositate acquirat: qua mediāte possit ad ferrū trahi: qua trahitione albi penidi fiat. ¶ ꝑucchar quāto ꝑfecti: tāto lōgiori tpe in aqua ꝑmitit ifusum. Quāto vō grossuz magis ac rubeū tāto minori tpe relinquēdū est in aqua: et b nota. ꝑucchar enī grossum

et rubeū multū de viscositate huiusmodi par in aqua pmitat. Alibi vō paucā huiusmodi humiditate: ideo ad illā acquirēdā que necessaria est ad huiusmodi trahi ad ferrū possit in aqua infusus stare dies et lōgo tēpore. ¶ Zucchar in oibus suprascriptis pfectionibus clarificari debet. In ista autem non clarificatur: sed tantūmodo colatur: vt a superfluis et immun- ditus mundetur. ¶ Modus. 16.

¶ Ad faciendū manuschisti rosatū. ¶ R. zucchari clarifi- cati et ab aqua psumpti lib. i. aque ros. lib. s. misce et bulliant duo simul vsqz ad aque psumptionē: et zucchari forte coctio- nē: deinde pyce sup marmor aspersum farina subtili et re- ferma. ¶ Sūt qui vngūt margar ex oleo amigdalaz loco farine. Nec huiusmodi mihi placet. ¶ Scias insup qd zuc- char ex quo fit manuschisti nō multū stāgeat: lōga. n. stā- geatio phibet zucchar cādesce. ¶ Modus. 17.

¶ Ad faciendū manuschisti violatū. ¶ R. zucchari clarifi- cati et ab aqua psumpti lib. i. aque floz violaz lib. s. misce: et fiat vt de pscripto tibi mōstrau. ¶ Nō isup qd apotheca- ry nō ipis solū. 3. y. aque floz violaz et rosaz p lib. i. zuc- chari ponūt ad faciendū tā manuschisti violatū qd rosatū: et tūc pauca vtus in eo est. ideo quātitas illa apponenda est supra a me descripta. ¶ Pōt etiā fieri manuschisti buglos- fatuz et boraginatu: et fiat vt pscripti pmutādo solū aquas: vt loco aque rosaz ponat aq floz buglosse vel floz bora- ginis cū quātitate zucchari pscripta. ¶ Modus. 18.

¶ Ad faciendū manuschisti perlatū. ¶ R. zucchari clarifi- cati et ab aq psumpti lib. i. aque rosaz lib. s. misce bec duo et simul bulliat vsqz ad aque psumptionē et zucchari duram co- ctionē. In fine vō addat margaritaz subtilissime pulue- ritaz. 3. s. et pyciat sup marmor aspsuz vt. s. et referuet. ¶ Sūt at qdā apothecary: imo fere oēs q solū. 3. i. marga- ritaz p oi lib. i. zucch. ponūt: et huiusmodi penuriaz ac em- ptiores nolūt solū et male: nulla. n. minor quātitas apponē- da est qd. 3. s. p oi lib. i. zucchari. ¶ Modus. 19.

¶ Ad faciendū manuschisti cum fragmētis. ¶ R. zucchari clarificati ab aqua psumpti lib. i. aque rosaz lib. s. bulliat duo bec simul vsqz ad psumptionē aq et durā coctionē: zuc- chari: deinde in fine addant fragmētaz pscioz oīuz sub- tilissime ptritaz. 3. iij. margaritaz. 3. i. misce et pyciant su- per marmor et referuet in stupa. ¶ Modus. 20.

¶ Ad faciendū sauoniā. ¶ R. zucchari clarificati et ab aq psumpti lib. i. aq rosa. 3. iij. amidi puluerizati. 3. iij. bulliant oīa simul vsqz ad aq psumptionē et zucchari durā coctionē: deinde in fine addant cīberis subtilissime iciss. 3. y. et py- ciat sup marmor: et de ei forma manuschisti: sed latioz et maior sit. ¶ Dec pfectio fit apud curiales et dños Vene- tos: et huiusmodi in locis multū in vsu est. Multūqz delectabilis gustui ac nutritiua. ¶ Modus. 21.

¶ Ad dādū colorē rubeū zuccharo. ¶ R. braxili subtilissi- me raspati. 3. i. aluminis rocbe. 3. s. aque. 3. vi. ifūdant duo h in pecia ligata in oca aqua p dies sex: deinde calefiant ad ignē leuiter: et cū aq zucchar coquat. ¶ Modus. 22.

¶ Ad faciendū colorē viridē zuccharo. ¶ R. succū canliuz vel succū blede vel succū folioz ireos: et cum altero eozuz zuccharum coquatur. ¶ Modus. 23.

¶ Ad faciendū colorē celestinū vel nigrū zuccharo. ¶ R. i. dīci: gūmi: dragagati. aii. 3. s. vini nigri. 3. vi. ligent in pecia duo h subtilr puluerizata et ifūdant in vino p dies sex: de- inde cū dicto vino zucchar coquat: prius tñ ad ignem cū dictis rebus aliquat calefiat. ¶ Modus. 24.

¶ Ad faciendū colorē glaucū. ¶ R. croci. 3. y. aq lib. i. ifun- dat in ea p diē et noctē: deinde aliqtr calefiant simul: postea colent: et cū oca aq zucchar coquat: vel accipe succuz flo- rū nascētū in paludibz q sūt glauci: et est opio quozūdā qd sūt flores acori: et cū eo coque zucchar: est eni glaucū pul- cherrimū: nō tñ ita boni odoris. ¶ Modus. 25.

¶ Ad faciendū colorē turbinuz. ¶ R. idici. 3. y. ceruse. 3. s. calcis viue. 3. i. puluerizent: et in pecia ligent ac ifundant in lib. i. aque p diē et noctē: deinde simul ad ignē aliqtr cale- fiant et cū oca aq zucchar coquat. ¶ Modus. 26.

¶ Ad faciendū colorē morellū. ¶ R. succi floz ireos: et cas eo zucchar coquat: et si illo tpe nō repit. Accipe. M. i. icis- sionū corz morelli ex quo fiūt lude et burse: et pone i aqua dū icipit bullire: et pmitat bullire tribz vel quoz ebulli- tionibz: deinde colat aq ab illis icissionibz: et cū oca aq coq- tur zucchar: et sic potes facē de rubeis icissionibz si rubenz colorē facere vis absqz braxili. ¶ Modus. 27.

¶ Ad faciendū marçapanū. ¶ R. amig. dul. mūdada. et sub- tilr ptritaz lib. s. zucchari bñ etiā puluerizati: deinde intep cū amigdalibz bñ cōmixti lib. i. aq rosaz quantū sufficit: et fiat pasta que extendat sup vbiatas: et in furno coquatur.

¶ Sūt aut qd nō ponūt nisi. 3. iij. amigdalaz pzo oi lib. i. zucchari. qdā plus et qdā minus: et huiusmodi fieri pōt ad placitū sumētis seu comedētis. ¶ Sūt aliqñ sine vbiatis marça- pani h mō. facta pasta extēdat sup icisoriū zuccharo asp- suz: et in terra sine igne ponat: et supraponat testū cū igne: et post coctione supioris ptis reuoluat: et ita fiat. et tūc nō co- gnoscat pars supior ab inferiori. ¶ Etiā fiūt marçapani: et pyciunt sup marmor vt manus chū. Et h mō fiūt: coqua- tur zucchar: ac si manus chū facere velles: et in eo pycian- tur amigdale vltimo contrite: et bene cū zuccharo misceā- tur: deinde iterum zuccharum coquatur: postmodū super marmor farina aspersum proyctant: sed primus et secun- dus modus melior est. ¶ Modus. 28.

¶ Ad faciendū zucchar rosaz. ¶ R. sumitas floz rosaruz rubeaz icōplete maturitatis. 3. iij. pmittant post eaz col- lectionē saltē p diē: deinde in lapideo vase vltimate pterā- tur: postea adde eis zucchari lib. i. et bñ pistādo pmiscant deinde reponant in vase vitreato et coopiat charta: demuz soli exponat et p mēses tres pmitat oi die ipsuz miscēdo: deinde remoueat et referuet: et h mō fit zucchar violatuz: buglosfatū et boraginatu pmutādo solū flores: et in reliqs pscriptis modus seruādu est. ¶ Nota insup qd de flozi- bus pscriptis solū sumitas accipiēda est. alia vō pars aby- ciēda: qz nimis dura. Et sī illa que in floribus boraginis reperiunt abyciēda sunt. ¶ Modus. 29.

¶ Ad faciendū codognatā. ¶ R. poma cydonia a superiori cortice et ab inferiori aīa mūdada: et p ignē cū panco vino in pasta reducta lib. xij. zucchari clarificati et ab aq psumpti lib. viij. misce et coquant oīa simul: semp agitando donec cocta sint: et in scatulis referuet. Nec eni est vera dosis zuc- chari que in codognata apponēda est. alij ponūt eqle quā- titatē zucchari et paste: nec modus iste laudat. Pasta igitē dicta ante qd cū ea zucchar misceat staminiāda est cū ba- cili forato ad hoc qd ipsa subtilis sit. ¶ Sempqz ducēda est cum baculo duz ad ignem est ad decoquendū. Ipsius autem coctio cognoscitur cum ipsa tota a bacilone ducen- do se leuat: nec ab igne remouenda est nisi ipsa separetur a bacilone: qz tunc est signum cocture: et hoc idem intelli- gas de amarenata. ¶ Modus. 30.

¶ Ad faciendū amarenatā. ¶ R. amarenas nō dulces: et cū pauco vino ad bulliendū pone. post vō crepaturā eaz colē- tur a succo suo: deinde manibz fricādo trāseāt p bacilonez foratum et exiet pulpa: et ary seu nuclei et cortices remane- bunt. Accipe igitē de dicta pasta lib. xij. zucchari clarificati et ab aqua psumpti lib. viij. misce et bulliat simul semp cum baculo agitādo donec a bacilone leuēt et referuet. ¶ Nō qd h mō fit pfectio delectabilis seu cornalina accipiēdo cornalos et faciēdo vt de amarenata supra mōstrau et de bullitiōe cū vino et colatura et pōne zucchari. Est. n. pfectio delectabilis multū ac restrictiua. ¶ Modus. 31.

¶ Ad faciendū geleā amarenaz. ¶ R. succi pācti amare-

naz lib. viij. guchbari clarificati ⁊ ab aqua sumpti lib. ij. misce ⁊ bulliat vsqz ad congelationē: semp cū baculo ducen do ⁊ referuet. Est enī vtilis ad sitim extinguendū: ⁊ si qs lo co faporis qd vti vellet appetitū icitat ⁊c. ¶ Sūt q b idē faciūt de succis cydonioz: ⁊ decoquūt illū ad salec formā. alij vō ad syrapi formā: ⁊ vtroqz mō fieri pōt ⁊ in multis egritudinibus valet. Et hic finis igitur tertiedecime di stinctioni que fuit de ar.ificio guchbari ⁊c.

¶ Incipit 14^a distinctio que est de decoctione medicina rum. Et continet partes tres.

Ruma est de medicinis q multū sustinēt de decoctōe. 2ª est de medicinis que pap sustinēt de coctione. 3ª est de medici nis que mediocrē sustinent coctionē. ¶ Dec distinctio non minus vtilis est q̄ necessaria. Nisi enī medicine debito mō coquant: q̄ cōpositū faciunt sane vñs cōpositi a doctoribus limitata nō resutabit. igitur vt hūc erroze amoueā distictionē hāc annotauim: in qua ⁊ vlem ⁊ particulare doctrinā comperies.

Medicine q multū sustinēt de decoctione sūt iste. aristologie oēs spēs: feniculus: barbarus ⁊ radix apy: ⁊ radix ⁊ herba petrosilly: ⁊ herba ⁊ radix brusci: enule: ireos: gēfana: squinātū: colloquitiā: bermo dactyli: cucumer asininus: cētauree oēs: lapis armenus: la pis stellatus: farcocolla: ferapinū: euforbiū: oppoponacū: oēs spēs serpētariē: ouo ellebori: radix peonie: miliū solis: cicera: orobus: baccare: gramē: cardones oēs: plātago: sem peruiua: cauda equina: raffanus: cortices capparoz: corti ces mādragoze: cortices granatoz: spēs oēs salis: aluminis: reupōticū: rubea tinctoz: oipramus: achacia: hypoquisti dos: cōnu ceruic: castoreū: oēs succi herbaz: radices oēs nō aromaticae: oia būria mltā humiditatē ⁊ friditatē: stasifa griā: lupulī: fescoli: semē canapis: berberi: stipites arboz ⁊ plāta: minis nī q̄ radices: ⁊ plus q̄ folia coquēda sūt.

Medicine que pap sustinēt de decoctione sūt iste. manna: aqua lactis: rose: viole: sticados: epithimū. f. pily: capili ve. scamonea: folium induz: flo res genestre: cardamomū: gariofilū: p per oē: reubarbaz: ci namomū: maiorana: saturegia: anthos: basilicū: mellilotū: camomilla: serpillum: origanum: sandali oēs: muscus: am bra: camphora: amcos: amomū: nigel. f. althee: q̄tuor. f. fri gida maiorā. f. papaueris albi ⁊ nigri: ocinum: carpobalsa mum cum tota plāta: cortices citri: cortices cydonioz: ca lamus aromaticus: opū: acetuz: aqua rosaz: aqua violaz: flores nenufaris: flores buglosse: flores boraginis: oēs etiā flores oia aromatica oia habētia vñtem in superficie: lignū aloes: oia facilis resolutionis ⁊c.

Medicine q̄ mediocrē sustinēt decoctionē sūt iste. calamitū: mētha: salua: bethonica: folia oia: semina oia: vinū granatoz: vinū cydonioz: herba pa pauc. vtriusqz: succi herbaz aromaticaz: aloes: tamaridi: succus rosaz: succus violaz: absinthiū: fumus terre: eupat oriū: byssop: pruna: assaz: lupulī: colloquitiā: turbitib: aga ricus: polypo. sgl. ireos: sene megereon: ciclamē. f. genestre f. iusqami: fauina: scabiosa: peonia: dauci: carui: leuistici: pe trofily: feniculi: anisi: cimini: asparagi: apiū. f. semē: se. ru tbe: se. lini: se. fenugreci: se. portulace: semē lactuce: semē sca riadroz: ordeū: myrrilli: cubebe. f. iuniperi: iulube: balau stic: tassus barbas: herba: mētha: endi. scolopēdria: cicorea: tamariscus: saxifragia: laurus: nenufar. epatica: arthemisi stia: plinpinella: paritaria: hypericon: costum: gedoaria: cin giber: radix liquiritie ⁊ succus. Et sic concluditur 14^a di stinctio de coctione medicinarum.

¶ Incipit 15^a ⁊ vltima distinctio que est de cōtritione me dicinaz. Et continet partes tres.

Ruma est de medicinis q multū sustinēt de p̄tritione. 2^a de medicinis que pap sustinēt de p̄tritione. 3ª est de medicinis q̄ mediocrē sustinēt p̄tritiones. ¶ Dec distina ctio nō minus est vtilis q̄ p̄cedēs. ⁊ si intellecta fuerit ⁊ executioni mādata auctoz cōpōnes vñtē suam a cōpositoze limitatā in recipientē imprimētiā laudē al tissimi qui sua benignitate opus nostrum dirigat.

Medicine q multū sustinent de p̄tritione sunt iste. aristologie oēs: squinātū: enula: ireos: sco ria ferri: vitru: cortices ouoz: scorpiōes: sandali oēs: mar garite: opū: papauer albi ⁊ nigri. f. seuē: aloes: colloquiti da: cortices capparoz: cortices granatoz: reupōticū: ru bea tinctoz: costū: oipramus: sang. draco. cornu cerui: ossis sepie: ebur: an: argētū: plūbū vstū: cartam: se. iusqami: bermo dactyli: cucumer asininus: cētauree oēs: serpētariē oēs: ouo ellebori: radix peonie: miliū solis: seia lini: seia fe nugreci: berberi: q̄tuor seia frida maiorā: stasifragia: se. co riadroz: lupini: fescoli. f. canapis: cicera: orobus: ordeum. bacce lauri: pinee: amigdale: auellane: dactyli: passule: fic: myrrilli. f. iuniperi: balauistic: gramē oēs: cortices plātarū: fauina: cardones oēs: sempuiua: cauda egna: raffanus: li gnū aloes: cortices mādragoze: battura cris: marche sita: cerusa: lythargiriū: minū: argētū sublimatū: arsenicū: co ralli vtriusqz: lapis lauli: lapis iudaic: lapis lyncis: crystal lus: magnes: cinaberis: marmor: sulphur: terra sigillata: vi triolū: flos cris: auripigmētuz: spēs oēs: salis: oia alumina: lapides oēs: fragmēta oia: p̄ciofa oia: mineralia: spēs tyria ce: spēs mirridati: medicine cōposite de oppilatiue: medi cine cōposite epatice: medicine pro renibus: spēs troscico rū: medicie oēs stupefaciētes: spēs triferē: spēs biere: spēs loch: medicine pectorales: omnia metalla.

Medicine pap sustinētes de p̄tritione sunt iste. sca monea: nigella: capil. ve. aloes: rose: vio le: farcocolla: ferapinū: euforbiū: oppoponacū: megereon: flores genestre: flores camo. mellilotū: anbetuz: cardamo mū: absinthiū: sticados: epithimū: seia pily: cassie lig. pig oē: cāphora: ambra: muscus: succus rosaz: cortices citri: cor tices cydonioz: sene: thimus: oia vīna aromatica: oēs gū me: amcos: amomū: ocinū: calamus aromaticus: lauda nū: oēs spēs aromaticae: oia quoz vñs facile resoluūt: oia debilia ⁊ rare texture: oia que habent virtutem in super ficie: omnia itē se caliditatis ⁊ siccitatis.

Medicine q̄ mediocrē sustinēt p̄tritionē sūt iste. ru tba: spice oēs: oia seia cimini: mirabolai oēs: reubar. fum? terre: eupatoziū: byssop: assaz: lupuli: tur bitib: agari: polypodiū: sglla: seia vrtice: acetosa: nastur. ga riofilū: nux musc. cubebe: ficle: scolopēdria: cicorea: tamarī se: serpilliū: saxifragia: laur: epatica: arthemisia: pipiella: pitarā: ireos: cyclamē. f. genestre: scabiosa: se. peonie: dau ci: carui: leuistici: petrosilly: feniculi: anisi: cimini: asparagi apy: ruthe. f. bypicō: gedoaria: cingiber: epar adib: iestlinū in pi: pulmo vulpis: stōcha gallinaz: medicine oēs solutiue: pillule oēs: medicine stōriche: diaciminū: diansū: diatritō pipercon: omnia folia p̄ter ipsa aromatica: omnia fere se mina p̄ter aromatica. Et sic finē operi imponimus.

¶ Dec enī sūt Joānes Grāscie mi frater optime q̄ parui tate ingenij mei a vāris libroz voluminibus elice potui. Nō vt te his doctioze redderē: meū enī nō est minernā i struere: s; vt tuis votis obreperarē. Multaqz alia scribe re pposuerā: s; dubitās loquacitate dānari: his finez ipo sui. Nosti tu hoies nri tēpozis prolixitas eos tedio afficit: q̄qz vtilis ⁊ necessaria. Ad alū igit tacturnitate suis am bagibus dānari q̄ loquacitate. Vale igitur diu felix: ⁊ Quirici fratris tui mememento.